



Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 95/16
U Luxembourg 13. rujna 2016.

Presuda u predmetima C-165/14, Alfredo Rendón Marín/Administración del Estado i C-304/14, Secretary of State for the Home Department/C. S.

Pravo Unije ne dopušta automatsko odbijanje izdavanja dozvole boravka državljaninu zemlje koja nije članica EU-a, a koji ima isključivo pravo čuvanja i odgoja maloljetnog građanina EU-a, niti dopušta da ga se protjera s područja EU-a samo zbog ranije kaznene osude

Mjera protjerivanja može se odrediti samo ako je proporcionalna i ako se temelji na osobnom ponašanju državljanina zemlje koja nije članica EU-a, s time da to ponašanje mora predstavljati stvarnu, trenutačnu i značajnu opasnost za neki temeljni interes društva države članice domaćina

Zbog njihove ranije kaznene osude, dvama državljanima zemalja koje nisu članice EU-a priopćene su obavijest o odbijanju izdavanja dozvole boravka i odluka o protjerivanju od tijela države članice domaćina i države državljanstva njihove maloljetne djece u odnosu na koju oni imaju pravo čuvanja i odgoja i koja su građani Unije. Alfredo Rendón Marín otac je sina španjolskog državljanstva i kćeri poljskog državljanstva u odnosu na koje ima isključivo pravo na čuvanje i odgoj. Dvoje maloljetnika oduvijek boravi u Španjolskoj (predmet C-165/14). C. S. majka je djeteta britanskog državljanstva koje s njom boravi u Ujedinjenoj Kraljevini i u odnosu na koje ima isključivo pravo na čuvanje i odgoj (predmet C-304/14).

Skreće se pozornost medija na činjenicu da se u predmetu C-304/14 poštuje zaštita identiteta koju je radi zaštite interesa djeteta C. S. rješenjem odredio britanski sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku („Anonymity Order“).

Tribunal Supremo (Vrhovni sud Španjolske) i Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) London (Odjel za useljavanje i azil Višeg suda u Londonu, Ujedinjena Kraljevina) pitaju Sud može li okolnost postojanja ranije kaznene osude sama po sebi opravdati uskratu prava boravka ili protjerivanje državljanina zemlje koja nije članica EU-a, a koji u odnosu na maloljetnog građanina EU-a ima isključivo pravo na čuvanje i odgoj.

U svojim današnjim presudama Sud je prije svega utvrdio da se **pravu Unije protivi nacionalni propis kojim se određuje automatsko odbijanje izdavanja dozvole boravka ili kojim se određuje protjerivanje državljanina zemlje koja nije članica EU-a, a koji u odnosu na maloljetnog građanina EU-a ima isključivo pravo na čuvanje i odgoj, samo zbog okolnosti njegove ranije kaznene osude, kada to odbijanje ili to protjerivanje dovodi do toga da dijete mora napustiti područje Unije.**

Sud prije svega objašnjava da se Direktiva o pravu građana EU-a i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište [boravak]¹ primjenjuje na građane EU-a i članove njihove obitelji koji se useljavaju ili borave u državi članici različitoj od one koje su državljani. Stoga se ta direktiva primjenjuje na situaciju A. Rendóna Marína i njegove kćeri poljskog državljanstva, ali se ne primjenjuje na situaciju A. Rendóna Marína i njegova sina španjolskog državljanstva niti na onu C. S. i njezina djeteta britanskog državljanstva: naime, ta djeca oduvijek borave u državi članici svojeg

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište [boravak] na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavlja ju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, str. 77.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42.)

državljanstva. Stoga se samo A. Rendón Marín i njegova kći Poljakinja mogu koristiti pravom boravka na temelju Direktive.

Sud zatim navodi da UFEU svakoj osobi koja ima državljanstvo države članice daje status građanina EU-a. Na temelju tog statusa svaki građanin Unije ima pravo slobodnog kretanja i boravka na državnom području država članica. Stoga je Sud utvrdio da se sin A. Rendóna Marína i dijete C. S., građani EU-a, mogu koristiti takvim pravom. Sud ističe da se UFEU-u **protive sve nacionalne mjere koje mogu lišiti građane EU-a stvarnog uživanja prava koja proizlaze iz njihova statusa građana EU-a**. Do takvog lišavanja dolazi kada odbijanje dozvole boravka državljaninu zemlje koja nije članica EU-a ili njegovo protjerivanje dovode to toga da ga njegovo dijete, građanin EU-a, u odnosu na kojeg ima isključivo pravo na čuvanje i odgoj, mora pratiti i stoga napustiti područje Unije.

Sud je, međutim, istaknuo da status građanina Unije ne utječe na mogućnost da države članice **opravdaju iznimku** od prava boravka građana EU-a ili članova njihovih obitelji (bilo da se tim pravom koriste na temelju Direktive ili Ugovora), osobito na temelju **javnog poretka ili javne sigurnosti**. Takva iznimka treba biti u skladu s Poveljom i načelom proporcionalnosti te se treba temeljiti na **osobnom ponašanju pojedinca o kojem je riječ**, da bi se znalo predstavlja li **stvarnu, trenutačnu i značajnu opasnost za društvo** države članice domaćina. Za ocjenu usklađenosti te iznimke s načelom proporcionalnosti treba uzeti u obzir određene kriterije, poput duljine boravka, starosne dobi, zdravstvenog stanja, obiteljskih i gospodarskih prilika, socijalne i kulturalne integracije u državu članicu domaćina i razmjera veza pojedinca s državom podrijetla i stupnja težine povrede.

Kada je riječ o situaciji A. Rendóna Marina, Sud je obrazložio da okolnost da je kazнено osuđen 2005. ne može sama po sebi obrazložiti odbijanje izdavanja dozvole boravka a da se ne ocijeni njegovo osobno ponašanje ili eventualna opasnost koju bi mogao predstavljati za javni poredak ili javnu sigurnost.

Osim toga, Sud priznaje da u iznimnim okolnostima **država članica može odrediti mjeru protjerivanja pozivajući se na iznimku u vezi s održavanjem javnog poretka i zaštitom javne sigurnosti, s time da se ti pojmovi trebaju usko tumačiti**. Za opravdanje takve mjere potrebno je **ocijeniti**, uzimajući u obzir kaznena djela koja je počinio državljanin zemlje koja nije članica EU-a, a koji u odnosu na maloljetnog građanina EU-a ima isključivo pravo na čuvanje i odgoj, **predstavlja li njegovo osobno ponašanje stvarnu, trenutačnu i značajnu opasnost koja može ugroziti neki temeljni interes društva**. U tom pogledu treba uzeti u obzir gore navedene kriterije. Sud smatra da je u slučaju C. S. na britanskom sudu da **ocijeni konkretan stupanj njezine opasnosti važući postojeće interese** (odnosno načelo proporcionalnosti, primarni cilj zaštite interesa djeteta i temeljna prava čije poštovanje Sud osigurava).

NAPOMENA: Prethodno pitanje omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanje o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne odlučuje o nacionalnom sporu. Nacionalni sud mora riješiti predmet sukladno odluci Suda. Tom su odlukom jednako vezani i drugi nacionalni sudovi pred kojima bi se moglo pojaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presuda ([C-165/14](#), [C-304/14](#)) objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708